លោកគ្រូបង្គាបាត់ខ្លួន

កុមារីសាវី អ្នកណែនាំអំពី
ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

ប្អូនៗទាំងអស់ជាទីរាប់អាន

សូមស្វាគមន៍!

ខ្ញុំពិតជារីករាយណាស់ ដែលបានឃើញប្អូនៗកាន់សៀវភៅនេះឡើងដើម្បីអានជាការកំសាន្ត និងបង្កើនចំណេះដឹង។ ខ្ញុំសង្ឃឹមថា សៀវភៅដែលប្អូនៗកំពុងកាន់នេះ នឹងផ្តល់នូវចំណេះដឹងអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅក្នុងសហគមន៍នេសាទតំបន់ឆ្នេរ និងផ្តល់កម្លាំងចិត្តដល់ប្អូនៗក្នុងការប្រើប្រាស់ចំណេះដឹងទាំងនេះដើម្បីអនុវត្តបន្សុំានឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅក្នុងសហគមន៍របស់ប្អូនៗដោយផ្ទាល់។

តាមរយៈកូនសៀវភៅសង្ខេបខ្លីនេះ ខ្ញុំពិតជាសង្ឃឹមថាប្អូនៗនឹងរីករាយជាមួយដំណើរស្វែងរកវិជ្ជាអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនាតំបន់ឆ្នេរនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ដូចប្អូនៗដឹងហើយថា ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុកំពុងតែប៉ះពាល់ដល់សហគមន៍នៅតំបន់ឆ្នេរនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាជាច្រើនផ្នែក ដែលជាហេតុនាំឲ្យអង្គការមជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍កុមារ និងស្ត្រីនៅកម្ពុជា បានជ្រើសរើសសហគមន៍ជាច្រើននៅតំបន់ឆ្នេរ ដូចជាប្រជាពលរដ្ឋនៅភូមិត្រពាំងសង្កែ ឃុំត្រពាំងសង្កែរ ស្រុកទឹកឈូ ខេត្តកំពត ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងផលប៉ះពាល់ពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ តាមរយៈការបង្កើនការយល់ដឹងអំពីបរិស្ថាន ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងគ្រោះមហន្តរាយ គាំទ្រការអភិរក្សធនធានជលផល និងធនធាន ធម្មជាតិតំបន់ឆ្នេរ ការវិនិយោគទៅលើគម្រោងផ្គត់ផ្គង់ទឹកស្អាត ក៏ដូចជាការបណ្តុះកូនកោងកាង និងមជ្ឈមណ្ឌលទេសចរណ៍ធម្មជាតិជាដើម។

ភូ តេង

នាយកប្រតិបត្តិ

មជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍កុមារ និងស្ត្រីនៅកម្ពុជា

ខេត្តកំពត ប្រទេសកម្ពុជា

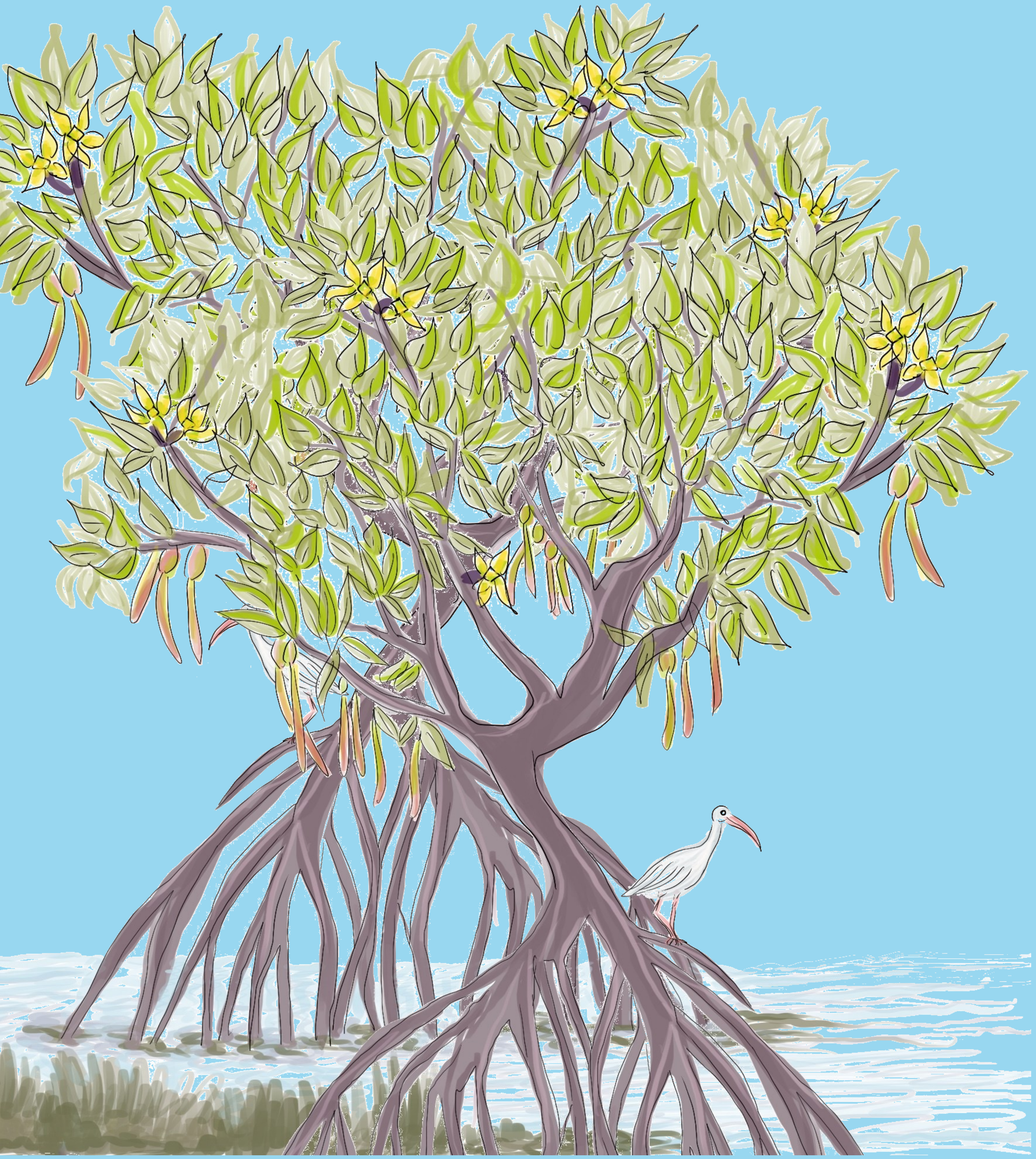

ការលើកកម្ពស់សំឡេងរបស់កុមារ និងការចូលរួមរបស់ពួកគេក្នុងដំណើរការធ្វើការសម្រេចចិត្តជាមូលដ្ឋានគ្រឹះដើម្បីបន្សាំនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុមានន័យកាន់តែគ្រប់គ្រាន់...។ ជាអនុសាសន៍ កុមារ មន្ត្រីអប់រំ រាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវធ្វើការរួមគ្នាដើម្បីសមាហរណ៍កម្មទស្សនាទាននៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការយល់ដឹងពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យគ្រោះមហន្តរាយទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាថ្នាក់បឋមសិក្សា និងអនុវិទ្យាល័យ។

នៅពេលមានព្យុះភ្លៀងលាយឡំនឹងផ្គររន្ទះ ជារឿយៗកុមារមិនដឹងត្រូវធ្វើអ្វីទេ។ ដោយសារពួកគេនៅសាលារៀនច្រើនជាងនៅផ្ទះជាមួយឪពុកម្តាយ ដូច្នេះចំណេះដឹងអំពីបញ្ហាទាំងនេះសំខាន់សម្រាប់កុមារក្នុងការឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងគ្រោះមហន្តរាយផ្សេងៗ។

- មជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍កុមារ និងស្រ្តីនៅកម្ពុជា (CWDCC) ធ្វើផែនទី និងវិភាគស្ថានភាពប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងសហគមន៍តំបន់ឆ្នេរ ក្នុងខេត្តកំពត

មាតិកា៖

លោកគ្រូបង្ហាបាត់ខ្លួន	១
កុមារីសារី អ្នកណែនាំអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	៣២
បញ្ជីពាក្យគន្លឹះ ៖ តើអ្នកស្គាល់ន័យរបស់ពាក្យទាំងនេះទេ?	៤១
សៀវភៅនេះចងក្រងឡើងដោយរបៀបណា	៤៣

កំណត់ចំណាំសម្រាប់ឪពុកម្តាយ ឬអាណាព្យាបាល៖

ពាក្យគន្លឹះមួយចំនួន ត្រូវបានយកមកប្រើដោយមិនពន្យល់និយមន័យក្នុងគោលបំណងឲ្យកូនៗលោកអ្នកឆ្ងល់ ហើយចំណាយពេលស្វែងរកមើលន័យនៃពាក្យទាំងនោះ។

មានផ្តល់នូវ តំណប្រភពព័ត៌មាន មួយចំនួនដែលអាចជួយលោកអ្នកនិងកូនៗក្នុងការស្វែងរកន័យពាក្យ។

អ្នកដឹងទេ?

ល្បាប់ភក់ ព្រៃកោងកាង និងស្មៅសមុទ្រដើរតួនាទីជាជម្រកការពារកូនត្រីតូចៗពីការប៉ុនប៉ងដោយសត្វចង្រៃផ្សេងៗ និងការពារពីចរន្តទឹកហូរខ្លាំង។

ល្បាប់ភក់ព្រៃកោងកាងក៏ជួយកាត់បន្ថយសំណឹកតំបន់ឆ្នេរពីខ្យល់ព្យុះ ពីការបង្ហូរកាកសំណល់ ពោលគឺកាត់បន្ថយការចម្លងរោគក្នុងទឹកសមុទ្រ និងដើរតួនាទី ជាអាងស្តុកកាបូន នៅពេលបំភាយអុកស៊ីសែន។

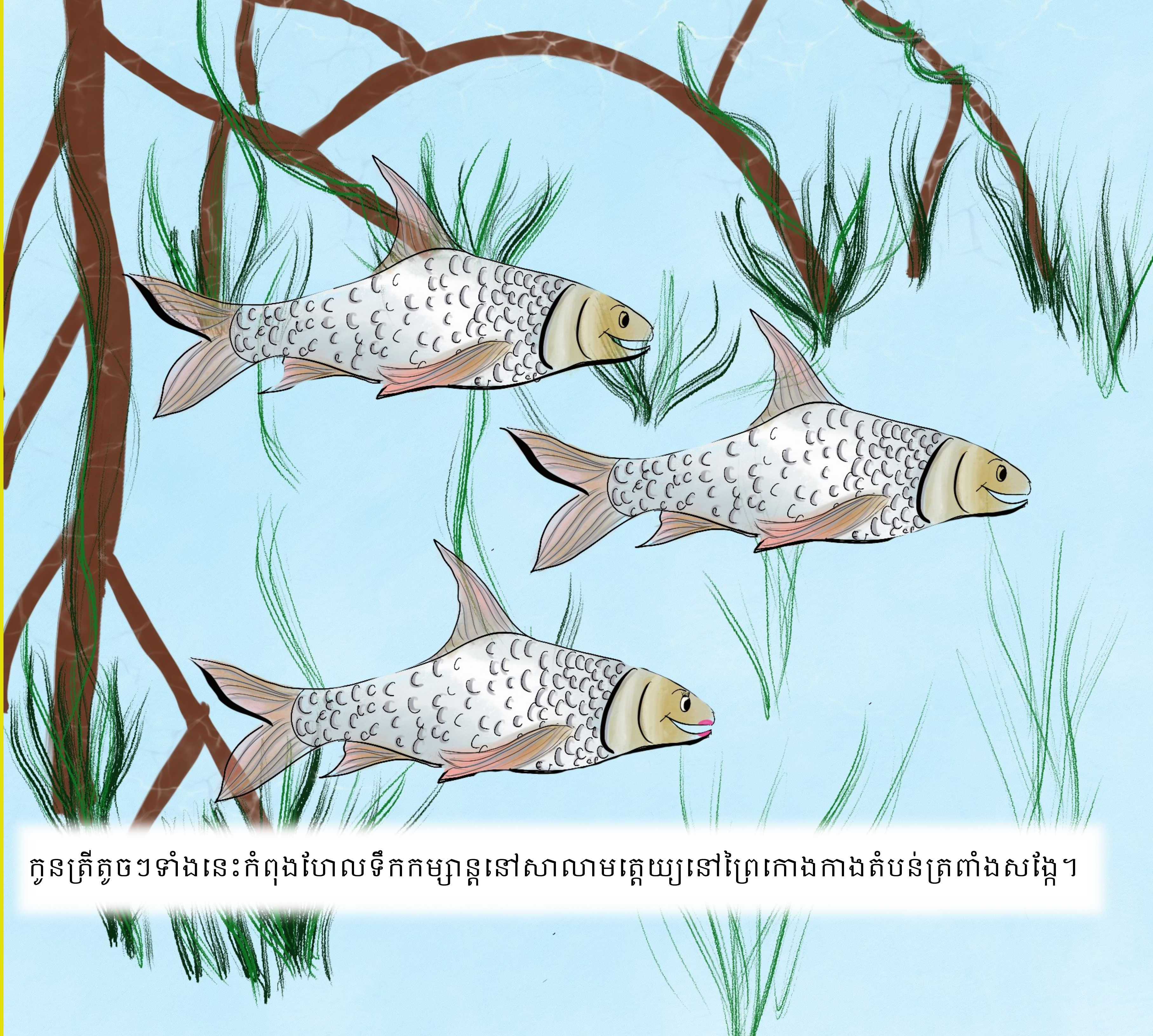

កូនត្រីតូចៗទាំងនេះកំពុងហែលទឹកកម្សាន្តនៅសាលាមត្តេយ្យនៅព្រៃកោងកាងតំបន់ត្រពាំងសង្កែ។

លោកបង្គា ជាគ្រូរបស់ពួកគេ។

លោកបង្គាចូលចិត្តលោតផ្លោត ផ្លោត។

គាត់ប្រាប់ថាគាត់ចូលចិត្តខ្យល់អាកាសបរិសុទ្ធ។

អ្នកដឹងទេ?

សីតុណ្ហភាពខ្ពស់នៃទឹកសមុទ្រ បណ្តាលមកពីការប្រែប្រួល

អាកាសធាតុអាចធ្វើឱ្យកម្រិតអុកស៊ីសែននៅក្នុងទឹកថយចុះ

ហើយធ្វើឱ្យការរស់នៅនៃសត្វ

សមុទ្រមួយចំនួនជួបការលំបាក។

សិស្សត្រីតូចៗកំពុងចាប់អារម្មណ៍នឹងសមត្ថភាពពិសេសរបស់លោកគ្រូបង្គា។ ពួកគេចង់លោតដូចលោកគ្រូរបស់ពួកគេដែរ។ ពួកគេក៏សួរះ

"លោកគ្រូ តើអាចបង្ហាត់ពួកខ្ញុំឱ្យចេះលោតដូចលោកគ្រូដែរបានទេ?"

លោកគ្រូបង្គាឆ្លើយៈ "បាន! បាន! ងាយស្រួលទេ! "

"បិទភ្នែកឱ្យជិត។

ហើយស្រមៃទៅដល់អ្វីមួយដែលធ្វើឱ្យយើងរាំយ៉ាងរីករាយ។

ពេលយើងសប្បាយចិត្ត យើងទប់ខ្លួននៅស្ងៀមមិនបានទេ។

ពេលនោះយើងនឹងលោតឡើងលើហើយ!"

អ្នកដឹងទេ?

នៅតំបន់ឆ្នេរនាខេត្តកំពត សម្បូរទៅដោយភូមិនេសាទជាជនជាតិខ្មែរឥស្លាម។ ត្រពាំងសង្កែជាផ្នែកមួយនៃសហគមន៍នេះ។

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងការនេសាទលើសកំណត់បានធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីក្នុងតំបន់និងសហគមន៍ ដែលធ្វើឱ្យបរិមាណ និងគុណភាពនេសាទបានថយចុះ។

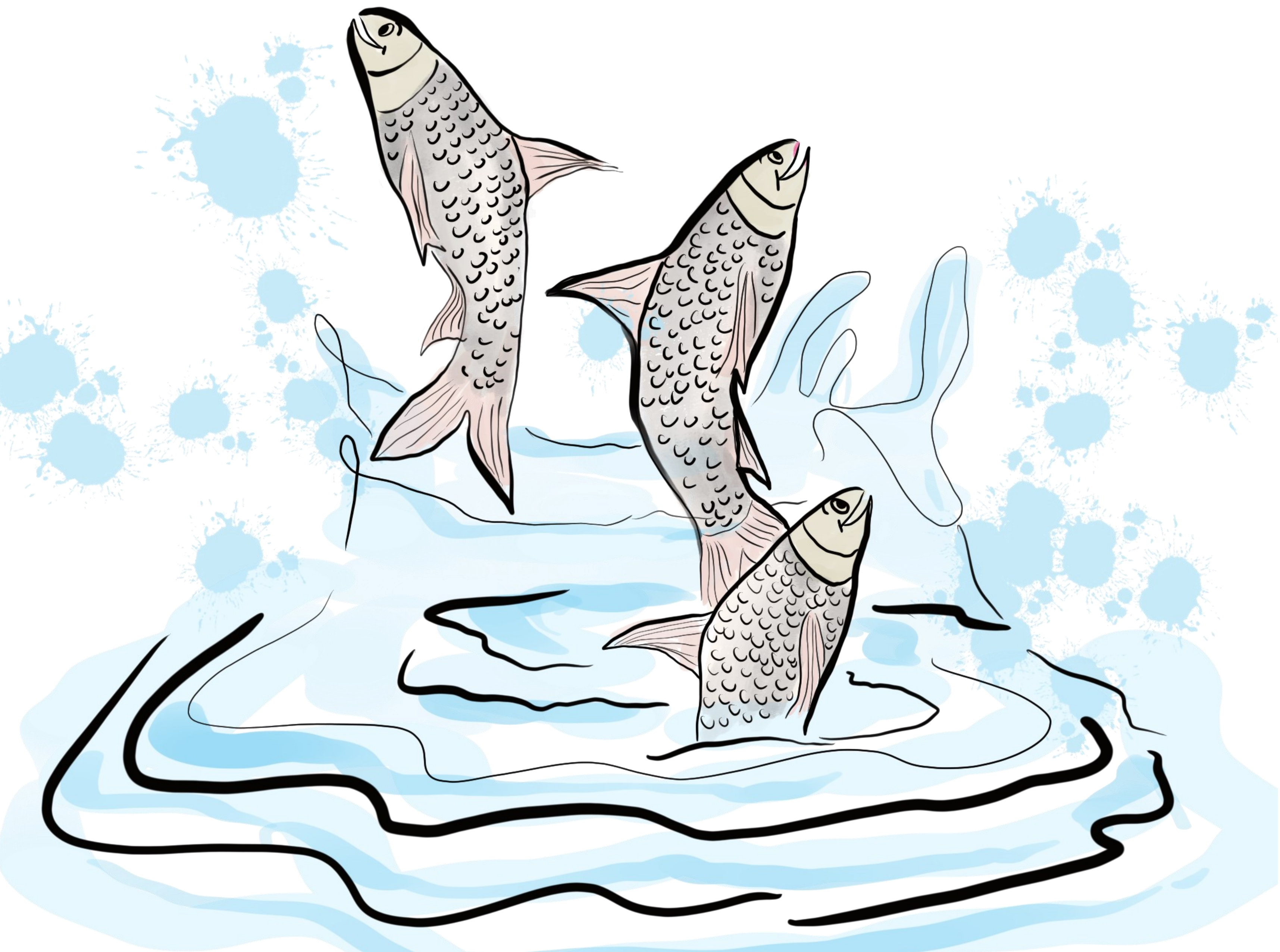

មិនយូរប៉ុន្មាន កូនត្រីទាំងនោះលោតផ្លោតចុះផ្លោតឡើងលើផ្ទៃទឹក។

វារី និងស្រីមុំរស់នៅក្នុងភូមិនេសាទក្បែរនោះ។ ក្មេងស្រីទាំងពីរនាក់ចូលចិត្តដើរកាត់តាមព្រៃកោងកាង ធ្វើខ្លួនដូចជាមន្រ្តីល្បាតព្រៃ។ ដោយពួកគេឃើញមនុស្សធំក្នុងភូមិឧស្សាហ៍ធ្វើបែបនេះ។

អ្នកដឹងទេ?

ដើម្បីចៀសវាងព្រឹត្តិការណ៍គ្រោះមហន្តរាយ នៅឆ្នាំ២០០៨ភូមិនេសាទតំបន់ឆ្នេរ និងរាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចថាពួកគាត់នឹងនេសាទប្រកបដោយទំនួលខុសត្រូវនៅត្រពាំងសង្កែ។

សហគមន៍នេះទទួលខុសត្រូវក្នុងការគ្រប់គ្រងធនធានធម្មជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

សមាជិកសហគមន៍ជាប់ឆ្នោត ល្បាតតំបន់ដោយទៀងទាត់ដើម្បីកាត់បន្ថយការនេសាទខុសច្បាប់ឬការកាប់ព្រៃកោងកាង។

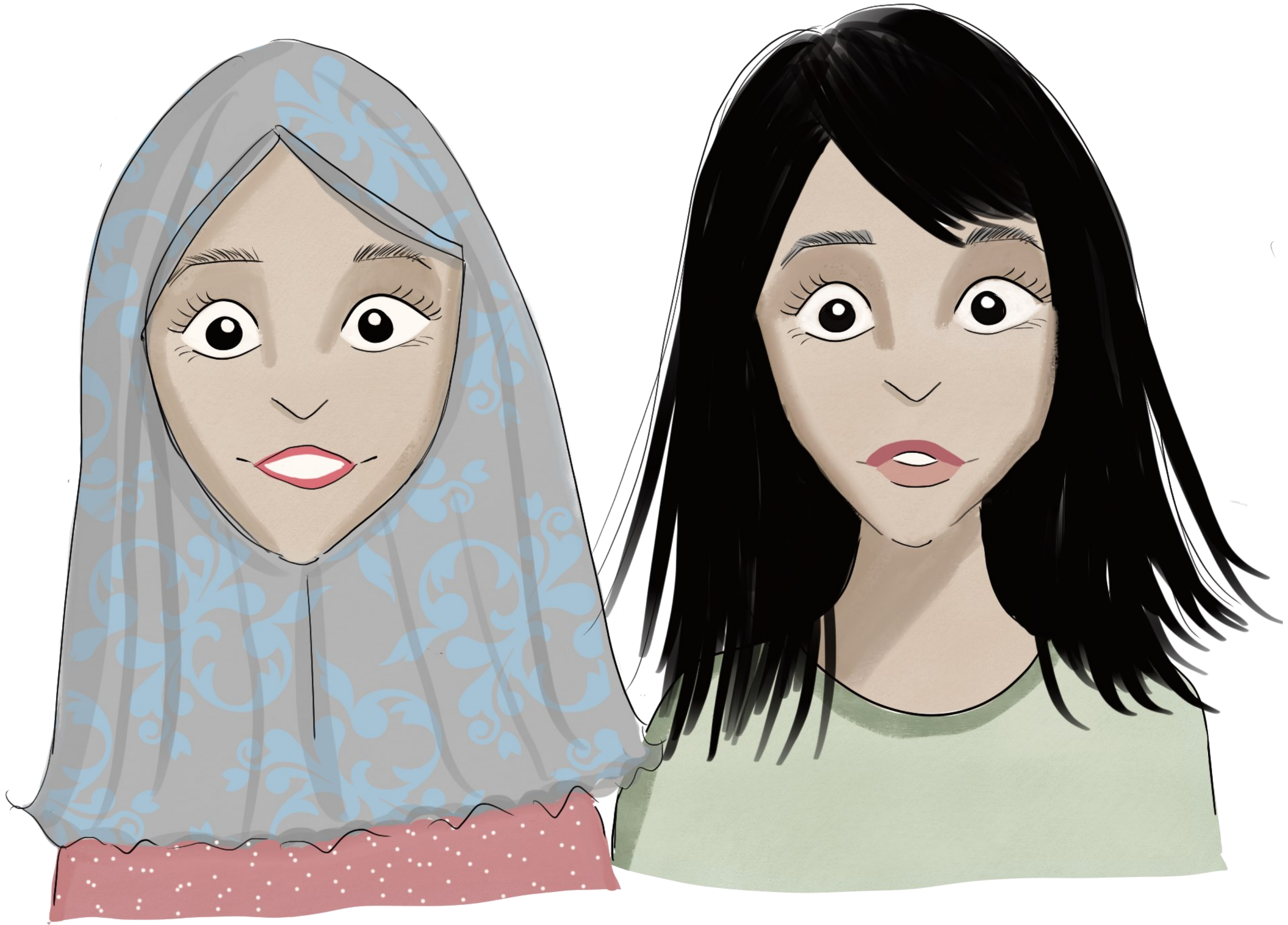

ទាំងពីរនាក់ភ្ញាក់ផ្អើលមែនទែននៅពេលឃើញកូនត្រីលោតផ្លោតចុះផ្លោតឡើងលើផ្ទៃទឹក។

ពួកគេដើរថ្នមៗទៅកាន់ហ្វូងត្រីហើយសួរៈ

"សួស្ដីត្រីតូចៗ! ម៉េចបានជាលោតផ្លោតចុះផ្លោតឡើងបែបនេះ? ធ្វើយ៉ាងម៉េចទើបលោតបាន? "

ពីដំបូងកូនត្រីតូចៗភ្ញាក់ ប៉ុន្តែដោយសារពួកគេធ្លាប់ឃើញស្រីមុំ និងវារី ជាច្រើនដងមកហើយ

ដូច្នេះកូនត្រីតូចៗដឹងថាក្មេងទាំងពីរនាក់នេះមិនធ្វើបាបពួកគេឡើយ។

កូនត្រីតូចៗក៏ឆ្លើយ

“សាកលោតដែរទៅ!”

ត្រីទាំងអស់ស្រែកដោយរីករាយ។

"ត្រូវប្រយ័ត្ន ហើយព្យាយាមបន្តិចបើទោះជាអាចដួល!

បន្តព្យាយាម កុំឈប់! លោតផ្លោតៗសប្បាយណាស់ណា៎!"

លោកគ្រូបង្ហាត់របស់ពួកយើងបានប្រាប់ថា៖

"បិទភ្នែកឱ្យជិត។ ហើយស្រមៃទៅដល់អ្វីមួយដែលធ្វើឱ្យយើងរាំយ៉ាងរីករាយ។

ពេលយើងសប្បាយចិត្ត យើងទប់ខ្លួននៅស្ងៀមមិនបានទេ។

ពេលនោះយើងនឹងលោតឡើងលើហើយ!"

ក្មេងស្រីទាំងពីរ និងត្រីលោតចុះលោតឡើងយ៉ាងសប្បាយ រហូតទាល់តែហត់។
រាល់សប្ដាហ៍ ស្រីមុំ និងវារីទៅលេងមិត្តត្រីតូចៗរបស់ពួកគេ។

ល្ងាចមួយ ស្រីមុំ និងវារី ដើរកាត់ព្រៃកោងកាង ជាទីតាំងសាលាមត្តេយ្យដែលកូនត្រីហែលលេងជាប្រចាំ។

គេទាំងពីររន្ធត់ជាពន់ពេកនៅពេលឃើញព្រៃកោងកាងនៃសាលាមត្តេយ្យកូនត្រីត្រូវបាន
កាប់បំផ្លាញ។ ពួកគេមើលទៅក្នុងទឹក ឃើញតែមិត្តត្រីតូចមួយរបស់ពួកគេប៉ុណ្ណោះ។

"តើលោកគ្រូបង្គានៅឯណា?" ពួកគេសួរទៅកាន់កូនត្រី

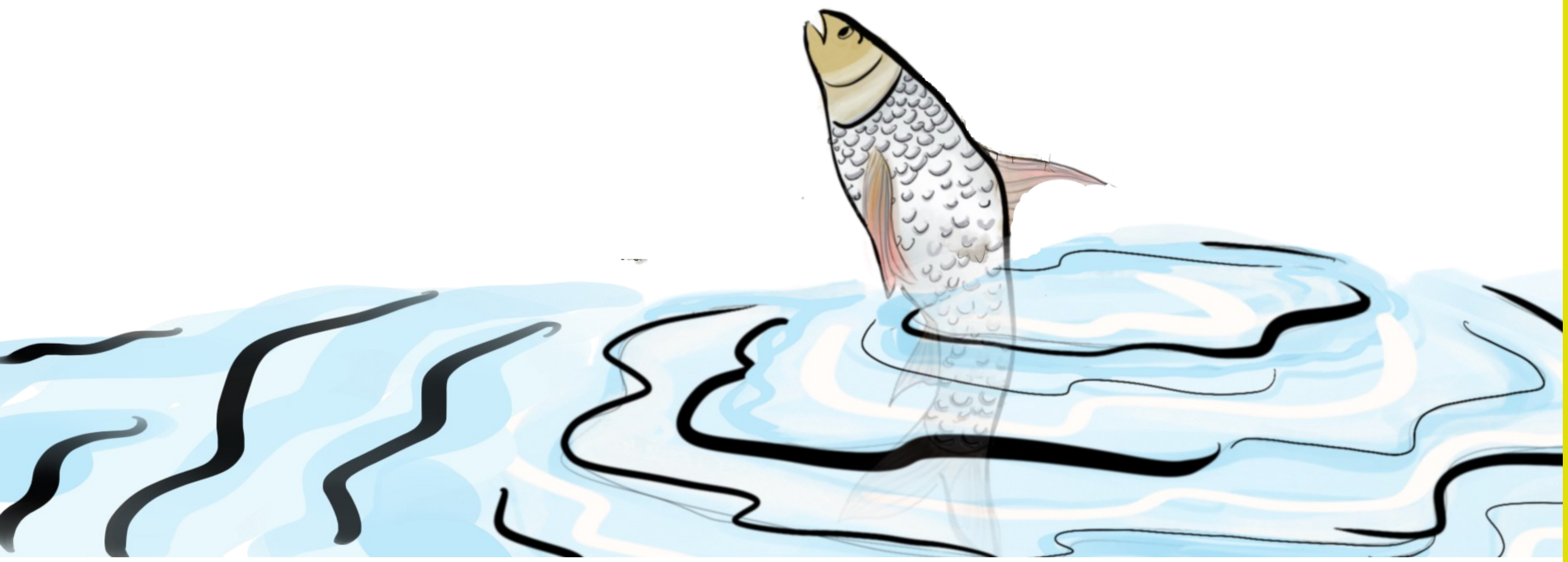

កូនត្រីតូចបានរៀបរាប់ពីរឿងសោកសៅដែលបានកើតឡើងកាលពីសប្តាហ៍មុន៖

"ពេលយប់ស្ងាត់មានបុរសពីរនាក់បានមកទីនេះ ហើយកាប់ដើមកោងកាងសាលាមត្តេយ្យ។

ពួកគេចាប់លោកគ្រូបង្គា ព្រមទាំងក្រុមគ្រួសារ និងត្រីផ្សេងៗទៀតយកទៅ។"

"ខ្ញុំរួចខ្លួនបានដោយសារខ្ញុំពួនក្នុងស្មៅសមុទ្រ។"

អ្នកដឹងទេ?

ការកាប់ព្រៃកោងកាងគឺជាទង្វើខុសច្បាប់ ហើយច្បាប់បានចែងយ៉ាងច្បាស់អំពីការគ្រប់គ្រងតំបន់នេសាទ និងរបៀបនេសាទ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ពេលខ្លះសមាជិកសហគមន៍បានកាប់ដើមកោងកាងដើម្បីដុតធ្វើធ្យូង ឬទៅនេសាទនៅតំបន់ហាមឃាត់។ ពួកគេធ្វើបែបនេះព្រោះពួកគេគ្មានមធ្យោបាយផ្សេងទៀតដើម្បីចិញ្ចឹមគ្រួសារ។

ស្រីមុំ និងរារី ខឹងខ្លាំងណាស់ នៅពេលឮរឿងនេះ។

ពួកគេមិនចង់ជឿទាល់តែសោះថាមានគេកាប់ព្រៃកោងកាងយ៉ាងអនាធិបតេយ្យបែបនេះ។

ស្រីមុំនិយាយខ្លាំងៗ៖

"អូ ! ខ្ញុំខឹងខ្លាំងណាស់ ប៉ុន្តែខ្ញុំមិនដឹងធ្វើអ្វីកើត

បើខ្ញុំនិងវារីឯងគ្រាន់តែជាក្មេងស្រីតូចៗ។"

វារីនិយាយដោយក្ដីសង្ឃឹមថា៖

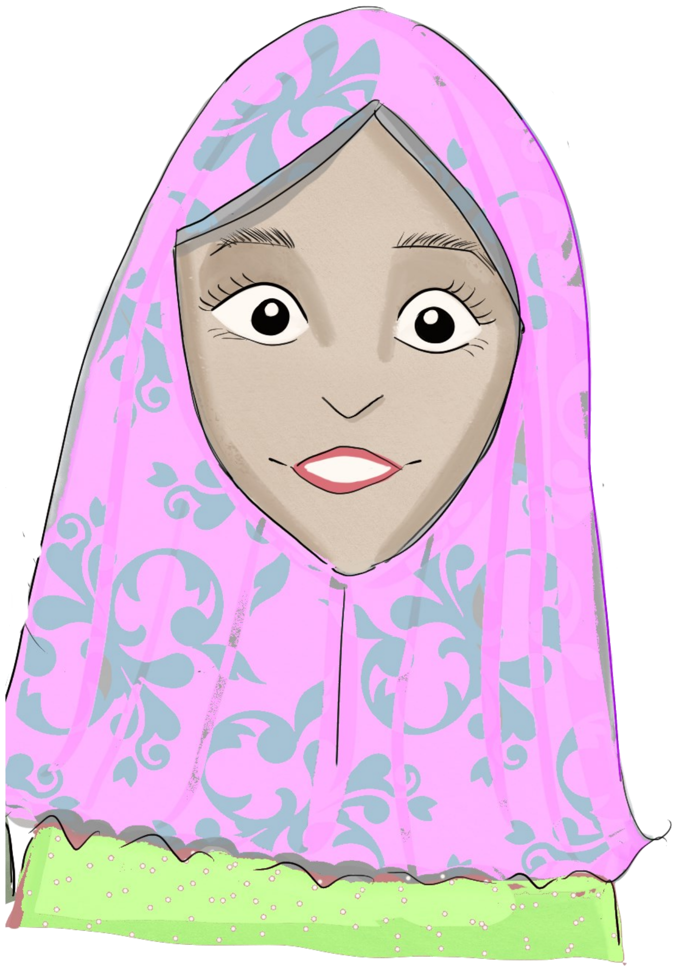

"ត្រូវតែមានមធ្យោបាយដើម្បីទប់ស្កាត់រឿងនេះកុំឱ្យកើតឡើងទៀត។

តោះទៅសួរអ្នកគ្រូ លី ឆាយ គាត់នឹងអាចមានយោបល់ខ្លះសម្រាប់យើង។

អ្នកគ្រូ លី ឆាយ ជាគ្រូបង្រៀនរបស់ក្មេងស្រីទាំងពីរ។

គាត់តែងតែលើកប្រធានបទបរិស្ថានមកជជែកជាមួយសិស្ស។

ក្មេងស្រីទាំងពីរទៅផ្ទះអ្នកគ្រូ លី ឆាយ ហើយរៀបរាប់ពីការបាត់បង់មិត្តត្រីរបស់ពួកគេ។

អ្នកគ្រូ លី ឆាយស្តាប់យ៉ាងយកចិត្តទុកដាក់។

គាត់ញញឹមហើយនិយាយទៅកាន់ក្មេងស្រីទាំងពីរ៖

"អ្នកគ្រូសប្បាយចិត្តណាស់ដែលកូនៗយករឿងនេះមកប្រាប់អ្នកគ្រូ។"

"អ្នកគ្រូប្រាកដជាជួយមិនឱ្យរឿងនេះកើតឡើងម្តងទៀតទេ ប៉ុន្តែ

កូនៗត្រូវរង់ចាំបន្តិចណា! ពីព្រោះបើយើងចង់ធ្វើការផ្លាស់ប្តូរគឺត្រូវការពេលវេលាបន្តិច។ ទោះយ៉ាង

ណា ពួកយើងនឹងមិនបោះបង់ចោលការព្យាយាមនោះដែរ។"

អ្នកគ្រូ លី ឆាយ បន្ត៖

"កាលពីប៉ុន្មានទសវត្សរ៍មុន មានរឿងរ៉ាវកើតឡើងអាក្រក់ជាងនេះទៅទៀត។ ព្រៃកោងកាង និងត្រីស្ទើរទាំងអស់ត្រូវបានបាត់បង់។

ទីបំផុត សហគមន៍ប្តេជ្ញាចិត្តរួមសាមគ្គីគ្នាដើម្បីធ្វើឱ្យត្រពាំងសង្កែទៅជាកន្លែងមួយសុខសាន្តសម្រាប់ជីវិតមនុស្សសត្វ។"

"គេសម្រេចចិត្តថាឈប់កាប់ដើមឈើ និងឈប់នេសាទលើសកំណត់។"

ប៉ុន្តែពេលខ្លះ ប្រជាពលរដ្ឋកាប់ព្រៃកោងកាងទាំងខុសច្បាប់។

ស្រីមុំនៅតែឆ្ងល់៖
"ហេតុអ្វីពួកគេធ្វើបែបនេះ?"

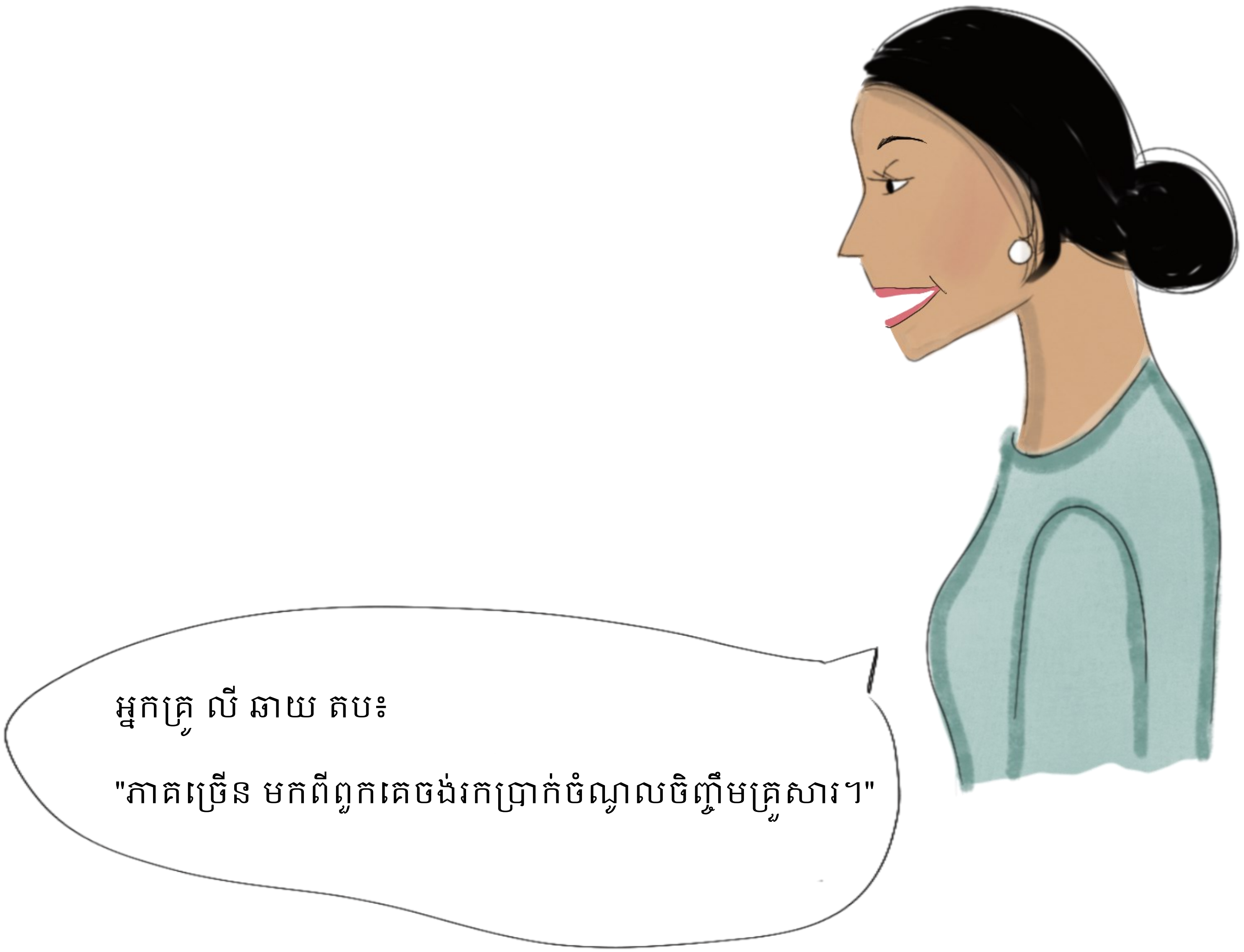

អ្នកដឹងទេ?

ប្រភពចំណូលរបស់សហគមន៍ភាគច្រើនបានមកពីការនេសាទ និងការដាំស្រូវ។ ប្រមាណមួយភាគបួននៃប្រជាពលរដ្ឋមានអាជីវកម្មខ្នាតតូច ដូចជាលក់ចាប់ហួយ ហើយប្រហែលមួយភាគបីរកប្រាក់ចំណូលបានដោយធ្វើការនៅកសិដ្ឋានរបស់អ្នកដទៃ ធ្វើការរោងចក្រសម្លៀកបំពាក់ និងធ្វើការងារសំណង់។

ជាធម្មតាអ្នកនេសាទ ឬស្ត្រី អាចរកប្រាក់ចំណូលបាន ៤ម៉ឺនរៀល ប្រមាណ១០ដុល្លារក្នុងមួយថ្ងៃ។

អ្នកដឹងទេ?

បើតាមសម្ដីរបស់ប្រធានសហគមន៍ មនុស្សបីនាក់ក្នុងចំណោម បួននាក់ក្នុងសហគមន៍ចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងការងារការពារ ធនធានធម្មជាតិ។

គណៈកម្មការការពារជលផលបានប្រឹងប្រែងអស់ពី សមត្ថភាព ក្នុងការអប់រំសហគមន៍ឱ្យយល់ពីតម្លៃនៃ និរន្តរភាពជលផល និងការអភិរក្សព្រៃកោងកាង។

" អ្នកគ្រូសួរទៅក្មេងទាំងពីរ៖ "នៅពេលអ្នកភូមិ និងអ្នកជិតខាង រៀបចំសកម្មភាពដើម្បីទប់ស្កាត់ការកាប់បំផ្លាញព្រៃ តើកូនៗនឹងចូលរួមពន្យល់អ្នកភូមិអំពីសារៈសំខាន់នៃព្រៃកោងកាង និងស្មៅសមុទ្រដែរឬទេ? "

ក្មេងស្រីទាំងពីរងក់ក្បាលយល់ព្រម។ ពួកគេរំភើបដែលអាចជួយក្នុងរឿងនេះបាន។

ជាយូរណាស់មកហើយដែលពួកគេចង់រួមចំណែកជាមួយសហគមន៍ក្នុងកិច្ចការពារបរិស្ថាន។

"តើពេលណាពួកយើងអាចចាប់ផ្តើមបានទៅ?" ពួកគេសួរ

អ្នកគ្រូលីឆាយមើលទៅក្រៅបង្អួច ក៏ឃើញមេឃងងឹត

"ឥឡូវនេះល្ងាចណាស់ហើយ ទៅផ្ទះសម្រាកសិនទៅ។
ចាំស្អែកចាំចាប់ផ្ដើម។"

“នេះយកឆ័ត្រទៅកូនៗ”

“បច្ចុប្បន្ននេះអាកាសធាតុ វាពិបាកស្មានណាស់។ ជួនកាលអាចមានភ្លៀងធ្លាក់ខ្លាំង ទាំងនៅខែមករាក៏មាន!”

យប់នោះក្មេងស្រីទាំងពីរចូលគេងទាំងអារម្មណ៍រំភើប។

ស្រីមុំយល់សប្តិឃើញ ក្លាយជាមន្ត្រីបរិស្ថាននៅពេលនាងធំឡើង។

វារីយល់សប្តិឃើញមិត្តត្រីរបស់នាង។

..." បិទភ្នែកឱ្យជិត។

ហើយស្រមៃទៅដល់អ្វីមួយដែលធ្វើឱ្យយើងរាំយ៉ាងរីករាយ។

ពេលយើងសប្បាយចិត្ត យើងទប់ខ្លួននៅស្ងៀមមិនបានទេ។

ពេលនោះយើងនឹងលោតឡើងលើហើយ។"

ចប់

កុមារីសារី អ្នកណែនាំអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

សកម្មភាពទី១

កត់ត្រាអំពីអាកាសធាតុរាល់ថ្ងៃ រយៈពេលមួយអាទិត្យ។ សីតុណ្ហភាពប៉ុន្មាន? មេឃភ្លៀងទេ? ពពកច្រើនទេ?

សុំមនុស្សធំឲ្យជួយក្នុងការប្រើពាក្យដើម្បីពិពណ៌នាធាតុអាកាសប្រចាំថ្ងៃ។

ថ្ងៃទី១:

ថ្ងៃទី២:

ថ្ងៃទី៣:

ថ្ងៃទី៤:

ថ្ងៃទី៥:

ថ្ងៃទី៦:

ថ្ងៃទី៧:

តើប្អូនសង្កេតឃើញធាតុអាកាស ផ្លាស់ប្តូរទេពីមួយថ្ងៃទៅមួយថ្ងៃ ? ថ្ងៃខ្លះក្តៅខ្លាំងជាងធម្មតា ថ្ងៃខ្លះភ្លៀងហើយថ្ងៃខ្លះទៀតរាំង?

អាកាសធាតុ គឺសំដៅលើមធ្យមភាគធាតុអាកាសនៅតំបន់ណាមួយជាក់លាក់ក្នុងរយៈវែង អាចរាប់ទសវត្សរ៍ ឬសតវត្សរ៍ ឬសហស្សវត្សរ៍។

ធាតុអាកាស អាចផ្លាស់ប្តូរបានជារៀងរាល់ថ្ងៃ រាល់ពេល ឬរាល់ឆ្នាំ។

ពេលនេះមានអ្វីខុសពីមុន?

សកម្មភាពទី២៖

នៅពេលកូនៗទៅលេងផ្ទះបងប្អូន សូមសួរមនុស្សធំ ពីរសំនួរ៖

១) ពេលអ្នកនៅអាយុប្រហែលខ្ញុំ តើភូមិ ឬសហគមន៍មានសភាពយ៉ាងម៉េច?

____

២) អាកាសធាតុខុសពីមុនដូចម្តេច?

____

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុតែងតែកើតមានឡើង ។ កាលពីមុន ការប្រែប្រួលទាំងនេះបង្កឡើងពីកត្តាធម្មជាតិ ។ ប៉ុន្តែសម្រាប់បច្ចុប្បន្ននេះ ការដុតឥន្ធនៈហ្វូស៊ីល ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើទ្រង់ទ្រាយធំ និងសកម្មភាពផ្សេងៗទៀតរបស់មនុស្ស បានបង្កើនការបំភាយឧស្ម័នពុលដូចជាកាបូនឌីអុកស៊ីតទៅក្នុងបរិយាកាស ដែលជាកត្តាចម្បងនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។

អឺ...ដូច្នេះយ៉ាងម៉េច?

ផែនដីកើនកម្ដៅលឿនជាងពេលមុនៗ ទៅទៀត ដែលធ្វើឱ្យមានការប្រែប្រួលបរិមាណទឹកភ្លៀងនិងការកើនឡើងនូវគ្រោះមហន្តរាយកាចសាហាវដូចជាព្យុះជាដើម។

សកម្មភាពទី៣

តើប្អូនអាចស្មានដឹងពីផលប៉ះពាល់នៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដែរឬទេ? (អាចសុំមនុស្សធំជួយបាន)

រ_ក_ម្ដៅ

កំណើ_កម្ព_ទឹក_មុ_

កា_ _លា_ដុំទឹ_ក_

រលកកម្ដៅ

កំណើនកម្ពស់ទឹកសមុទ្រ

ការរលាយដុំទឹកកក

តើអ្វីទៅជាផលវិបាកនៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទាំងនេះ?

- ការរីករាលដាលនៃជម្ងឺ។
- រដូវផ្លាស់ប្ដូរមិនទៀងអាចបង្កផលប៉ះពាល់ដល់កសិករ និងលទ្ធភាពក្នុងការដាំដុះ។
- ការខូចខាតនៃគមនាគមន៍ និងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ រួមមានផ្លូវថ្នល់ ស្ពាន ផ្លូវទឹកនិងសេដ្ឋកិច្ចបន្ទាប់ពីព្រឹត្តិការណ៍ធម្មជាតិកាចសាហាវនានា។
- បរិស្ថានធម្មជាតិផ្លាស់ប្ដូរបណ្ដាលឱ្យបាត់បង់ដែនជម្រក និងពូជសត្វ។

ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅត្រពាំងសង្កែ

សហគមន៍នេសាទត្រពាំងសង្កែ គឺជាតំបន់អភិរក្សនិងសិក្សា ស្ថិតក្នុងឃុំត្រពាំងសង្កែ ស្រុកទឹកឈូរ ខេត្តកំពតប្រទេសកម្ពុជា។ ទីតាំងនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងដើម្បីការពារធនធានធម្មជាតិក្នុងតំបន់រួមមានវាលល្បាប់ភក់ព្រៃកោងកាង ឆ្នេរ និងពូជដើមរបស់ត្រី។ សហគមន៍នេះធ្វើការផ្តោតលើអេកូទេសចរណ៍ និងសកម្មភាពបន្សុាំទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ។ ជារៀងរាល់ឆ្នាំមានមនុស្សប្រហែល ៥០០០-៦០០០ នាក់មកលេងសហគមន៍ត្រពាំងសង្កែ។

តើអេកូទេសចរណ៍គឺជាអ្វី?

វាជាទេសចរណ៍ដែលផ្តោតលើការ រួមគ្នាអភិរក្ស ក៏ដូចជាដំណើរកំសាន្តប្រកបដោយមនសិការ និងដែលជួយគាំទ្រដល់សហគមន៍ក្នុងគោលបំណងកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមានដល់បរិស្ថាន។

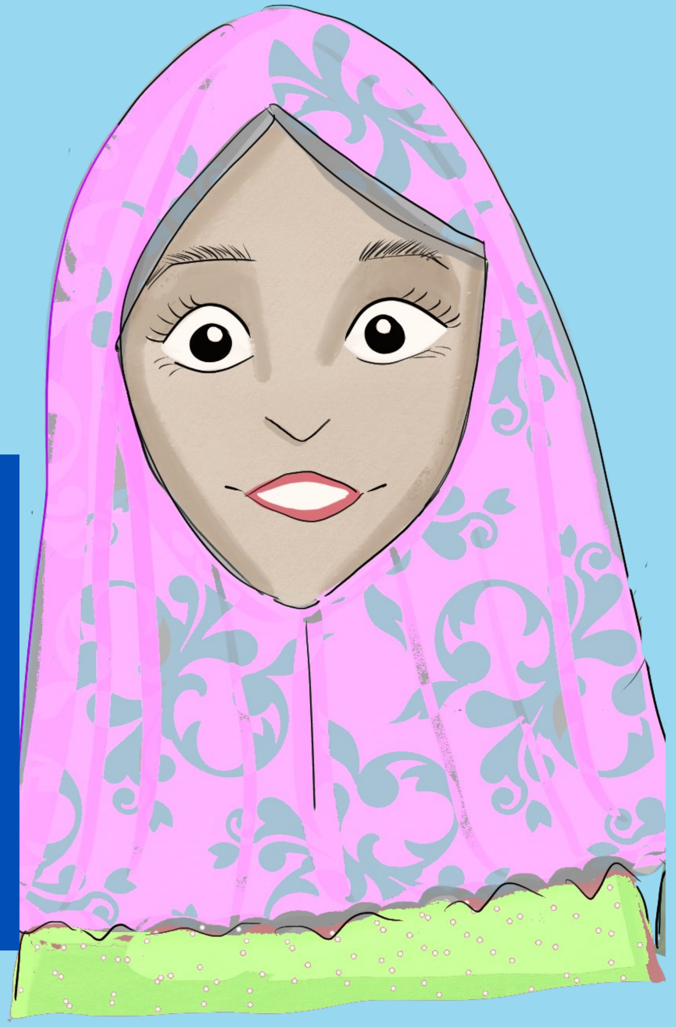

កសិករមិនអាចធ្វើការដាំដុះបានទេ។

រាល់ថ្ងៃនេះអាកាសធាតុក្តៅជាងមុនហើយមនុស្ស
ពិបាកធ្វើការដោយសារតែកម្តៅកើនឡើង។

មនុស្សពេញវ័យក្នុងសហគមន៍ត្រូវចាកចេញពីក្រុមគ្រួសារ
របស់ពួកគេ ហើយទៅទីក្រុងដើម្បីរកការងារធ្វើ។

ប្រជាពលរដ្ឋត្រូវធ្វើការយូរជាងមុនដើម្បីរកត្រី
បានគ្រប់គ្រាន់យកមកផ្គត់ផ្គង់គ្រួសារ។

ខ្លួនស្អិត ហើយនៅមិនស្រណុកពេលរដូវក្តៅ។

សម្រង់ពាក្យសម្គាល់

តើប្អូនអាចរកនិយមន័យនៃពាក្យខាងក្រោមបានប៉ុន្មាន?

បន្សាំ	Adaptation
បរិយាកាស	Atmosphere
អាងស្តុកកាបូន	Carbon Sink
គ្រោះមហន្តរាយ	Catastrophic
សតវត្សរ៍	Century
ជនជាតិខ្មែរឥស្លាម	Cham
តំបន់ឆ្នេរ	Coastal
ឃុំ	Commune
ប្រកបដោយមនសិការ	Conscious
ការឯកភាពដោយមតិភាគច្រើន	Consensus

ផលវិបាក	Consequence
ការអភិរក្ស	Conservation
ការបំពុល ឬធ្វើឲ្យកខ្វក់	Contamination
ទសវត្សរ៍	Decade
ការកាប់បំផ្លាញព្រៃឈើ	Deforestation
ប្រេងឥន្ធនៈផូស៊ីល	Fossil Fuels
ដែនជម្រក	Habitat
សហស្សវត្សរ៍	Millennium
ជនជាតិដើម	Native
ពូជ	Species
និរន្តរភាព	Sustainable
វាលល្បាប់ភក់	Swamp
គមនាគមន៍	Transportation

សៀវភៅនេះចងក្រងឡើងរបៀបណា

សៀវភៅនេះកើតឡើងដោយមានការផ្តល់មូលនិធិពីធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី គម្រោងជំនួយបច្ចេកទេស៖ ការបញ្ជ្រាបភាពធន់នឹងអាកាសធាតុទៅក្នុងដំណើរការនៃការកសាងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ ដែលគាំទ្រដោយកម្មវិធីសាកល្បងភាពធន់នឹងអាកាសធាតុ (PPCR) នៃមូលនិធិវិនិយោគអាកាសធាតុ (CIF)។

អង្គការភ្លែនអន្តរជាតិ កម្ពុជានិងអង្គការដៃគូ CWDCC (មជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍កុមារ និងស្ត្រីនៅកម្ពុជា) ធ្វើការងារដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងអំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុនៅក្នុងសហគមន៍តំបន់ឆ្នេរនៅខេត្តកំពត គាំទ្រសកម្មភាពល្បាត និងផ្តល់មូលនិធិដល់ការវិនិយោគលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធអេកូទេសចរណ៍ដើម្បីធានាប្រាក់ចំណូលរយៈពេលវែងព្រមទាំងការលើកទឹកចិត្តចំពោះការការពារព្រៃកោងកាង និងសកម្មភាពការពារធនធានជលផលនៅក្នុងតំបន់គោលដៅ។ គម្រោងនេះមានរយៈពេល ១៩ខែហើយស្ថិតក្រោមគម្រោងបញ្ជ្រាបភាពធន់នឹងអាកាសធាតុទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ - យន្តការគាំទ្រសង្គមស៊ីវិល (MCRDP-CSSM) ។

ព័ត៌មានមូលដ្ឋានអំពីសហគមន៍ដែលបានចែកចាយនៅក្នុងសៀវភៅនេះ បានចងក្រងឡើងពេលចាប់ផ្តើមគម្រោង (២០១៥) ពីការធ្វើការសិក្សាវាយតម្លៃការកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះ ដែលបានធ្វើឡើងជាមួយក្រុមបុរស ស្ត្រី និងកុមារ និងពីការស្រាវជ្រាវបន្ថែម (២០១៧) ដែលធ្វើឡើងដោយទីប្រឹក្សាឯករាជ្យ រួមមានការពិភាក្សាក្រុម ការស្ទាបស្ទង់មតិនិងការសម្ភាស។

តំណប្រភពព័ត៌មាន មានសារៈប្រយោជន៍៖

www.nationalgeographic.com/family	ផ្តល់ព័ត៌មានបែបកុមារមេត្រីអំពីប្រធានបទជាច្រើន រួមមានតាំងពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុដល់សត្វព្រៃ ជាភាសាអង់គ្លេស
climatekids.nasa.gov/big-questions	សេចក្តីណែផ្តល់ដោយអង្គការ NASA ងាយៗសម្រាប់កុមារស្វែងយល់ អំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ជាភាសាអង់គ្លេស
www.camclimate.org.kh/km	វេបសាយផ្លូវការរបស់កម្ពុជា អំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ជាភាសាខ្មែរ
www.camclimate.org.kh/en	វេបសាយផ្លូវការរបស់កម្ពុជា អំពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ជាភាសាអង់គ្លេស
dictionary.cambridge.org	វេបសាយ ផ្តល់ការពន្យល់អត្ថន័យពាក្យផ្សេងៗ ជាភាសាអង់គ្លេស
www.everyculture.com	វេបសាយ ផ្តល់ការស្វែងយល់អំពីវប្បធម៌ផ្សេងៗជុំវិញពិភពលោក ភាសាអង់គ្លេស គឺជាកន្លែងដែលអាចស្វែងរកព័ត៌មានអំពីសហគមន៍ជនជាតិខ្មែរឥស្លាម។
https://www.facebook.com/kampotmangrove.forest	គេហទំព័រហ្វេសប៊ុករបស់សហគមន៍ត្រពាំង សង្កែ

** តំណប្រភពព័ត៌មាន ទាំងនេះមានដំណើរការនៅពេលចងក្រងសៀវភៅនេះ។*

*** តំណប្រភពព័ត៌មាន ត្រូវបានប្រើប្រាស់ ដើម្បីជាជំនួយក្នុងការសរសេរសៀវភៅនេះឡើង។*

សៀវភៅនេះនិពន្ធដោយអ្នកស្ម័គ្រចិត្តពីអង្គការភ្លែនអន្តរជាតិកម្ពុជា និង អង្គការ មជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍន៍កុមារនិងស្ត្រីក្នុងប្រទេសកម្ពុជា (CWDCC, www.cwdcc.org) ដែលទទួលបានការឧបត្ថម្ភពីគម្រោងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីក្នុងការបញ្ជ្រាបភាពធន់នឹងអាកាសធាតុទៅក្នុងដំណើរការនៃការកសាងផែនការអភិវឌ្ឍន៍។

រៀបចំគំនូរ និងរូបភាពដោយវិចិត្រករ N. Joseph